



J A V N A U S T A N O V A
**GRADSKA BIBLIOTEKA
I
ČITAONICA HERCEG-NOVI**

Trg Herceg Stjepana 6, 85340 Herceg-Novi
tel. 031/321-900; 322-541; faks: 031/324-328; E-mail: biblhn@t-com.me
www.bibliotekaherceg-novi.org.rs

Herceg-Novi _____ 2011. god.

Broj: _____

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2010. ГОДИНУ

Неријешен проблем недостатка простора: радног, магацинског и простора за реализовање програмских активности, затим неадекватно и неблаговремено финансирање, отежавајуће су околности које су и у 2010. години значајно утицале на рад Библиотеке. На реализацији Плана рада за 2010. годину, у првој половини године, било је ангажовано деветоро упослених, а у другој осморо. Квалификациона структура упослених је: ВСС-4, ВШС-1, СС-3 и без стручне квалификације 1 упослени, а радно вријеме Библиотеке радним даном од 07:00 – 19:30, односно 20:30 (љетње рачунање времена) и суботом од 07:00 – 12:00 часова.

Потврда за дугогодишњи професионалан и квалитетан рад установе јесте престижна награда „Др Нико Симов Мартиновић“, свечано уручена на Цетињу, у ЦНБ „Ђурђе Црнојевић“, фебруара 2011. године. Награда утемељена да афирмише библиотечку струку има посебну важност, а име које носи - др Нико Симов Мартиновић, синоним за модерно црногорско библиотекарство, велика је част и обавеза, за херцеговску библиотеку важна и још из једног разлога. Наиме, управо је др Нико Симов Мартиновић, у својству члана Главне управе Културнопросветног савјета Црне Горе, учествовао у организовању и покретању рада Градске књижнице и читаонице у Херцег-Новом и присуствовао Оснивачкој скупштини, марта 1949. године.

Исцрпно образложење Жирија Удружења библиотекара Црне Горе веома је афирмативна оцјена рада Библиотеке. Из образложења издвајамо: „Градска библиотека и читаоница Херцег-Нови је заиста израсла у модерну библиотеку, у духу захтјева савременог библиотекарства и потреба средине у којој остварује своју професионалну и културну мисију. Ова престижна награда припада установи, али и свима који су у њој радили..., који су Градску библиотеку и читаоницу учинили једном од најбољих и најорганизованијих у Црној Гори, а можда и у окружењу“.

Извјештај смо сачинили према утемељеним сегментима дјелатности, слиједећи редослед дефинисан годишњим Планом рада.

ЗАВИЧАЈНА ЗБИРКА

Нажалост, ни ове године нијесмо приходовали средства планирана за библиографско истраживање за Завичајну збирку Боке Которске, што је разлог због којег нијесмо наставили истраживање у Народној библиотеци Србије. Приходована средства за реализовање корисничких сервиса (међубиблиотечка позајмица, прес клипинг) омогућила су нам да наставимо библиографско истраживање у Музејском одјељењу ЦНБ „Ђурђе Црнојевић“. Према електронској бази дезидерата претраживали смо Фонд монографских публикација 1867-1945. године и извршили око 1200 претраживања. Такође, прегледали смо 24 наслова, односно 162 годишта старе периодике 1835-1945. године Фонда Музејског одјељења ЦНБ „Ђурђе Црнојевић“, у циљу рационалног планирања наставка дигитализације бокелске периодике. Из Фонда серијских публикација послеријатног периода селектовали смо и фотокопирали 166 стручних и научних радова, према критеријумима Завичајне збирке Боке Которске.

Рукописна заоставштина др Лазара Томановића, која се чува у фонду Народног музеја на Цетињу, није нам још увијек доступна за дигитализовање. Прегледали смо око 200 писама из веома интересантне преписке, коју је др Томановић водио са значајним личностима из свијета политике и књижевности.

Само површно упознавање са овом грађом потврдило је да би је свакако требало уврстити у планове издавачке дјелатности Библиотеке.

Завичајни фонд је приновљен са 136 јединица монографских публикација и 507 јединица серијских публикација. У бази Бока обрадили смо (преузимањем из COBISS-а и CIP-а) 178 библиографских јединица монографских публикација. За стручну обраду и потребе корисника извршили смо више од 3800 претраживања, а у читаоници је коришћено више од 9000 јединица библиотечке грађе. Прес клипинг из наслова периодичних публикација, које излазе у Црној Гори израђују књижничари Библиотеке из фонда ЦНБ „Ђурђе Црнојевић“, а из наслова серијских публикација које излазе у Србији, према нашим критеријумима, ради специјализована агенција из Београда. У 2010. години прегледали смо око 1800 јединица, селектовали и архивирали укупно 5252 библиографске јединице, а за потребе Завичајне збирке копирали 22257 листова. У 2010. години разврстали смо 2935 јединица ситног библиотечког материјала (каталози, плакати, пропагандни материјал, разгледнице, политички промотивни материјал, позивнице, дипломе, захвалнице, плакете...).

Завичајним ауторима и темама обезбјеђујемо и цјеловечерњи програм на Тргу од књиге.

Web site Библиотеке је према потреби допуњаван новим материјалом и редовно ажуриран, али није урађен планирани редизајн. Обимнији нови материјал на site-у је нови 30. број зборника Бока, билтени Трга од књиге и неколико текстова и фотографија.

ИЗДАВАЧКА ДЈЕЛАТНОСТ

Публиковали смо и промовисали на Тргу од књиге нови 30. број часописа **Бока**: зборник радова из науке, културе и умјетности. У процедури израде је нови Правилник о раду Редакције, који предвиђа високе критеријуме при одабиру радова, неопходне за категоризацију и обезбјеђивање адекватног статуса часописа у стручној и научној периодици.

Због недостатка средстава нијесмо публиковали нови наслов у едицији Завичајна ризница.

РАД СА ДЈЕЦОМ

У току 2010. године остварили смо планиране програме за рад са дјецом у истим неодговарајућим просторним условима, у Читаоници за одрасле. Наш најпопуларнији програм за дјецу и родитеље, ***Игротека суботом у Библиотеци***, намијењен дјечи предшколског и школског узраста (4-12 година), због великог интересовања, реализовали смо у два термина са млађом и старијом групом. Програмски садржаји Игротеке, разноврсни и прилагођени узрасту полазника, имају увијек исти циљ: ***да дјеца заволе књигу и читање прије него им то постане обавеза, кроз игру да уче и са радошћу долазе у Библиотеку***. Поводом Нове године уприличили смо свечани програм за све полазнике Игротеке и осмислили изложбу њихових ликовних радова.

У току школске године, од фебруара до јуна и од септембра до краја децембра, редовно смо организовали колективане посјете ученика основних школа у оквиру програма ***Први пут у библиотеци***. Њихов долазак за нас је увијек велика радост и прилика да их упознамо са библиотеком и, на њима привлачан и одговарајући начин, промовишемо књигу и читање. Програм ***Часови лектуре у Библиотеци***, реализовали смо повремено, кроз индивидуални и рад са мањим групама ученика.

На ***Дан права дјетета*** организовали смо пригодан програм са НВО Форум млади и неформална едукација. У програму су учествовала дјеца, редовни полазници Игротеке, и наши гости, штићеници дјечијег дома Младост из Бијеле.

Поводом ***Свјетског дана књиге*** организовали смо, са ЈУ Средња мјешовита школа „Иван Горан Ковачић“, литерарни конкурс за средњошколце, на тему „Отвори књигу, отвори свијет“. На Конкурсу је учествовало 25 ученика других и трећих разреда. Жири је одабрао три најбоља рада, а на свечаном проглашењу у Читаоници Библиотеке, награђени ученици су читали своје радове.

За ученике основних школа организовали смо петодневну радионицу ***Школа креативног писања*** коју је водила Александра Вићентијевић, дјечији писац и начелник дјечијег одјељења Библиотеке града Београда. Према ријечима А. Вићентијевић „програм деци пружа могућност да развију аутономни став и однос према литерарном штиву које читају, што је неопходно у даљем раду, тј. писању. Код деце се развија машта, инсистира се на субјективном доживљају и на потпуно личној рецепцији дјела. Курс је организован уз помоћ програмираних листова и иде од једноставних до сложених методских јединица. За Библиотеку у Херцег-Новом припремљено је 5 наставних јединица: прављење описа, претварање једног расположења у супротно, састављање приче из неповезаних сегмената, необично и чудно и емотивни доживљај“. Дјеца су показала максималну заинтересованост и мотивацију. Радионицу је похађало 60 ученика основних школа са територије Општине Херцег-Нови, који су, подијељени према узрасту у двије групе, односно четири термина сваког дана, редовно присуствовали часовима. Радионицу су пратили предметни наставници и школски библиотекари. Према оцјени г-ђе Вићентијевић, групе дјеце су старосно и по знању, биле одлично сачињене, а према нашој и општој оцјени Радионица је била веома корисна, поучна и изузетно занимљива.

За посјетиоце Ђачког сајма „Ко даје - добија“ у организацији НВО „Пријатељ“ понудили смо представљање корисничких сервиса Библиотеке и одобрили бесплатан упис.

Обновили смо понуду НВО „Сунчев зрак“ да наставимо започету сарадњу у складу са њиховим потребама и могућностима.

Фонд дјечије књиге попунили смо и у 2010. години према брижљиво осмишљеном плану и сходно расположивим средствима. У свакодневном раду дјеци и младима смо посвећивали посебну пажњу, упознавали их са корисничким сервисима, обучавали како да траже, пронађу, вреднују и употребе информације са Интернета и електронских библиотечких база. Редовно смо одговарали њиховим бројним образовним захтјевима и упућивали их како да користе штампану и електронску грађу.

На Међународном сајму књига Трг од књиге, као и претходних година, дјеци смо посветили један цјеловечерњи програм.

Напомињемо да су за успјешан рад са дјецом и младима, који почива на посвећености библиотекара и успјешно реализованим програмима, неопходни услови, прије свих простор прилагођен њиховом узрасту, који би омогућио континуиран рад и развијање навике код дјете да раде и уче у библиотеци.

МАТИЧНА СЛУЖБА

Матична надлежност Библиотеке обухвата надзор, односно утврђивање стања и обезбјеђивање стручне помоћи, за све библиотеке на територији Општине Херцег-Нови (5 школских и 1 специјална).

Сходно IFLA-иним смјерницама, да јавне библиотеке представљају центре неформалног образовања локалне заједнице, понудили смо сарадњу кроз реализовање едукативних програма (образовање корисника, посебно дјете и младих, како да дођу до квалитетне информације, радионица Креативно писање у Библиотеци, литерарни конкурс поводом Свјетског дана књиге...) и различитих сервиса: Питајте библиотекара, међубиблиотечка позајмица, координирано планирање набавке књига, колективне посјете Библиотеци ученика основних и средње школе, колективно учлањење ученика и професора, информације о стручним скуповима и радионицама за школске библиотекаре.

Такође, благовремено смо припремили годишње извјештаје, планове и статистичке упитнике за све библиотеке и доставили Матичној служби ЦНБ „Ђ. Црнојевић“.

КУЛТУРНИ ПРОГРАМИ

Културну мисију Библиотека темељи на UNESCO-вом манифесту и IFLA-иним смјерницама, који јавну библиотеку промовишу у културно средиште локалне заједнице. У циљу задовољавања потреба и интересовања наших корисника организовали смо различите културне програме (књижевне вечери, предавања, позоришне и представе за дјецу, радионице, литерарне конкурсе, концерте, изложбе и прес промоције), првенствено у оквиру Међународног сајма књига *Трг од књиге 2010. године*, који је окупио око 50 издавачких кућа и неколико овлашћених дистрибутера страних издавача. У вечерњем термину реализовали смо 23 програма, а у дневном 2 прес промоције:

- Концерт ансамбла Ренесанс;
- УНИРЕКС (Подгорица) – „Пут у свијет прозе“ Лидије Томић (учесници: Проф. др Лидија Томић и Проф. др Јелица Стојановић);
- СВЕТИГОРА (Цетиње) – „Изабрана дјела“ Архиепископа цетињског и митрополита црногорско-приморског господина Амфилохија (прва два кола, 10 књ.) (учесници: владика будимљанско-никшићки господин Јоаникије (Мићовић), Весна Тодоровић, проф. и Будимир Дубак, књижевник);
- МЛАДИ ПЈЕСНИЦИ ЦРНЕ ГОРЕ (учесници: Ана Копривица, Слађана Каварић, Миљан Николић, Горан Радојичић, Милица Вулевић, Бојан Рајевић и Проф. др Драган Копривица);
- „ИГРАЛЕ СЕ РИЈЕЧИ ВРАНЕ“ : поетско-сатирично вече Драгана Копривице (учествује Проф. др Драган Копривица);
- „Веселе веце“ дјечији драмски програм (Пан театар Београд);
- „Птице сугласнице“ Дејана Ђоновића (учесници: Дејан Ђоновић, Јелена Ђоновић, Мирјана Јовић и дјеца из Боке);
- „Ана Балканска“ Снежане Вукићевић Чворо (учесници: Снежана Вукићевић Чворо, Јелена Ђоновић, проф. и Ђорђе Брујић, књижевник);
- НОЛИТ (Београд) – „Вороњешке свеске“ Осипа Манделштама (учесници: Светислав Травица, преводилац и Зоран Живковић, главни уредник);
- АРХИПЕЛАГ (Београд) – „Овај свет“ Живорада Недељковића (учесници: Живорад Недељковић и Гојко Божовић, уредник Архипелага);
- ЛАГУНА (Београд) - „Ђаво и мала госпођа“ Ђорђа Милосављевића (учесници: Ђорђе Милосављевић и Проф. др Горан Максимовић);
- ЊЕГОШЕВА ЗАДУЖБИНА (Београд) - „Луча микрокосма“ : превод на јапански Казуо Танака и Хироши Јамасаки Вукелић (учесници : Хироши Јамасаки Вукелић, преводилац и Зоран Живковић, предсједник УО Задужбине);
- ЈУ ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА И ЧИТАОНИЦА ХЕРЦЕГ-НОВИ – „Бока бр. 30“ – зборник радова из науке, културе и умјетности (учесници: Проф. др Горан Максимовић и Доц др Илија Лалошевић);
- „Рам за слику“ Ратка Божовића (учесници: Проф. др Ратко Божовић и Проф. др Чедомир Чупић);

- „Гласови у ветру“ Гроздане Олујић (учесници: Гроздана Олујић и Др Марко Недић);
- ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ – „Сабрана дела“ Драгољуба Јовановића (учесници: Проф. др Јовица Тркуља и Желидраг Никчевић, књижевни критичар);
- АРХИПЕЛАГ (Београд) – „Сланкамен ; Приче на путу“ Михајла Пантића (Проф. др Михајло Пантић и Гојко Божовић, уредник Архипелага);
- СЈЕЋАЊЕ НА ЖАРКА КОМАНИНА: „Љетопис вјечности“ (учесници: Др Марко Недић и Проф. др Горан Максимовић);
- „Вода из камена“ Љиљане Хабјановић-Ђуровић (учесници: Љиљана Хабјановић-Ђуровић и Катарина Брајовић-Никчевић, књижевни критичар);
- „Бокељски каледоскоп“ Веселина Кљајића (учесници: Проф. др Ратко Божовић и Проф. др Веселин Кљајић);
- „Не тикај у ме“ Рајка Петрова Нога (учесници: Рајко Петров Ного и Желидраг Никчевић, књижевни критичар);
- „Црна уметност“ Бећира Вуковића (учесници: Бећир Вуковић и Желидраг Никчевић, књижевни критичар);

Прес промоције:

- ПАИДЕИА (Београд) – „Анђео чувар“ Паула Коелја (учесник Петар Живадиновић, главни уредник);
- СВЕТИГОРА (Цетиње) – Дјечија периодика – „Орлић, Ћирилко и Коло“ (учесник Јелена Петровић).

У оквиру манифестације Ноћ културе у Херцег-Новом обновили смо поставку изложбе „100 година од покретања листа БОКА: гласник за опће интересе Бокеља, 1908/1909. године“.

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

У току 2010. године нијесмо били у прилици да прихватимо позиве за потребно стручно усавршавање. Услед недостатка средстава присуствовали смо само скуповима који су организовани у Црној Гори:

- Предавање „Заштита права аутора и библиотечких корисника“ - Котор (један упослени);
- Презентација „Централни каталог Поморства Црне Горе“ - Котор (два упослена);
- Каталогизација 2 : почетни курс за COBISS - Цетиње (један упослени);
- Подгорички сајам књига (двоје упослених);
- Форуми библиотекара и издавача, предавања, промоције... – Београдски сајам (1 упослени).

ТЕКУЋИ ПОСЛОВИ И РАД СА КОРИСНИЦИМА

Рад са корисницима у Библиотеци утемељен је на међународним стандардима и смјерницама (UNESCO, IFLA) према којима је народна библиотека средиште доступности најразличитијих врста информација, било у традиционалном или савременом (електронском) начину комуницирања, за све структуре корисника, са посебном бригом за кориснике који припадају маргинализованим друштвеним групама. У свакодневном раду са корисницима, одговарајући на разноврсне захтјеве, од лаичких до оних највишег научног нивоа, успјешно реализујемо десетак корисничких сервиса: од традиционалних до виртуелних, који воде библиотеци будућности, односно библиотеци „без зидова“. Посебно смо осмислили упознавање корисника са начином рада корисничких сервиса: Међубиблиотечка позајмица, Питајте библиотекара и претраживање електронских база података COBISS, BIBLIO и INTERNET.

У Библиотеци редовно водимо бројне статистичке евиденције из којих, за 2010. годину, издвајамо сљедеће податке: уписали смо 240 нових чланова, 283 члана су обновили чланство, а 434 предшколца и ученика првих разреда основних школа смо бесплатно уписали. Према картотеци у 2010. години имамо укупно 4250 корисника, од којих 2658 активних. Овим бројем нијесу обухваћени корисници, који наше фондове и сервисе користе на неколико дана, као и значајан број корисника, који услуге користе на даљину, електронским путем, посредством нашег web site-a. Организовали смо 91 програм за дјецу (Игротека 45, Први пут у Библиотеци 8, Колективне посјете ученика 8, Школа креативног писања 20), којима је присуствовало 1375-оро дјеце. Евидентирали смо 11677 посјета активних корисника и издали на читање 50951 публикацију. У депое (депо 1 - белетристика, депо 2 - стручна књига, пријемни пулт – слободан приступ књизи, завичајни фонд, легати) уложили смо 41751 публикацију, односно 9999 јединица серијских публикација. Откуцали смо 2661 карту књиге, картонирали 7155 јединица серијских публикација и отворили нових 500 картона. За потребе корисника са посебним захтјевима (израда домаћих задатака за ученике основних и средњих школа, израда семинарских радова за ученике и студенте, израда матурских и дипломских радова, односно радова за послједипломске студије), обавили смо 73607 претраживања у бази BIBLIO, 37153 у бази COBISS, односно 3378 тематских претраживања преко Интернета (чланци и научни текстови до нивоа апстракта и у пуном тексту). На захтјев корисника путем међубиблиотечке позајмице обезбиједили смо 93 публикације за коришћење у Читаоници. Читаоницу је користило 1311 корисника, а према издатим реверсима користили су 21878 јединица библиотечке грађе. У току 2010. године приновили смо укупно 1766 примјерака библиотечке грађе, куповином 889, поклоном 877 и 1460 јединица серијских публикација. Технички смо обрадили и инвентарисали 2143 јединице библиотечке грађе, а у бази BIBLIO, према међународним стандардима,

обрадили 2091 публикацију, од којих су 1585 преузете из ЦИП-а. Из базе COBISS преузели смо 2046 записа, односно de visu упоредили 2938 јединица монографских публикација и упоредо извршили 23106 претраживања у бази BIBLIO. Извршили смо отпис оштећене библиотечке грађе у књигама инвентара и електронској бази: 638 јединица монографских публикација. Израдили смо спискове (отписаних, поклоњених, купљених, мултипликата...) за 7013 јединица грађе.

Одржавање фондова подразумејева континуирано улагање јединица, дубинско узбучавање, измјештање јединица, излучивање оштећених примјерака и излучивање мултипликата и израда спискова за размјену. За потребе корисника скенирали смо библиотечки материјал и редовно обављали снимање електронских база података.

МЕЂУНАРОДНИ ПРОЈЕКТИ

У својству равноправног члана (166 библиотека из 43 државе свијета) асоцијације **Impact Dublin**, која додјељује престижну књижевну награду за најбољи роман преведен на енглески језик, кандидовали смо три романа, који су ушли у ужи избор од 42 наслова од укупно 162 номинована романа.

Наша апликација за учешће у међународном пројекту Британске библиотеке (**British Library**) за дигитализацију библиотечких збирки старих и ријетких књига није позитивно ријешена.

Прихватили смо понуду Библиотеке „Карло Бјелицки“ из Сомбора, носиоца међународног пројекта **Дигитални град**, да се укључимо у Пројекат са статусом придруженог члана. Благовремено смо израдили дио апликације који се односи на наше учешће у пројекту, односно образложење дигитализације предложене завичајне грађе. Одлука Савјета Европског парламента о апликацијама на пројекат Култура 2007-2013. очекује се током 2011. године.

Годишњи попис инвентара, службена комуникација, административни и благајнички послови нијесу обухваћени овим извјештајем.

Управни одбор, Надзорни одбор, Организациони одбор, Савјет и Жири Међународног сајма књига Трг од књиге, Редакција часописа Бока и Издавачки савјет Библиотеке успјешно и благовремено су обављали све послове из своје надлежности.

Директор

Невенка Митровић

